

necessary discourse **on Hysteria**

10. november - 10. december 2008

Koroška galerija likovnih umetnosti Slovenj Gradec www.glu-sg.si/necessarydiscourse/

Nujen diskurz: histerija/Necessary Discourse: Hysteria

Od 10. novembra do 10. decembra 2008 v Koroški galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec.

Otvoritev bo v ponedeljek, 10. 11. 2008, ob 18.00.

Kustosa: Jernej Kožar / Radopoggi

Zdi se, da zahodni svet trpi za histerijo – patologija, ki dopušča učinkovito vplivanje na oblikovanje mnenja in posledično razkrajata zavest posameznika in celotne družbe, v kateri živimo. Poiščimo način, s katerim bomo reaktivirali našo zavest.

Razstava NUJEN DISKURZ: HISTERIJA bo v Koroški galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec na ogled do 10. decembra 2008. Razstava je zamišljena kot prostor, v katerem bo gledalec povabljen, da reagira na razstavljena dela z risanjem, pisanjem, avdio in video posnetki itn. Ta proces bomo tudi dokumentirali. Zbrano gradivo v obliki zapisov, fotografij, avdio in video posnetkov bomo predstavili v posebni publikaciji, ki bo izšla ob koncu razstave.

Zato bo Viktor Bernik s svojim delom opozoril na histerijo množičnih medijev, Vesna Bukovec na histerijo velikih prireditev, kot so olimpijske igre, Metka Zupanič na histerično samopromocijo umetnikov, Jaša pa bo ponazoril sladko življenje, kot nam ga obljublja reklame, seveda kot reakcijo na dejansko družbeno stanje. V kulturi visoke produktivnosti se umetniška aktivnost znajde v strateški nedoločenosti, motivni protislovnosti v pritajenih žepih, v katerih se skriva možnost udejstvovanja in uporna politika neudejstvovanja.

Živimo v času permanentne nujnosti in krize, vsaj tako nam govore mediji in voditelji. Umetnost lahko opozori tako, da izpostavi nekatere detajle delovanja družbe, ki se zde neopazni, nepomembni, a sedaj, povečani v prvi plan, naenkrat postanejo resnični, pomembni in nenadomestljivi. Ali lahko umetnost preobrazi družbo?

Necessary Discourse on Hysteria bo edina razstava v Sloveniji te vrste. Sodelujejo umetniki starejše (Flatz, Ulrichs, Poggi) in mlajše generacije (Bernik, Bukovec, Jaša, Zupanič, Deora, Upmeyer, Vujinović), katerih motivni svet je sodobna družba: na ta način bomo vpeljali umetnostnozgodovinsko komponento. Umetniška dela bodo nastala v galeriji v prvem tednu trajanja razstave: na ta način bomo vpeljali pedagoško komponento. V času postavitve bo galerija odprta za obiskovalce, tako bomo vzpostavili neposredno komunikacijo med umetniki, obiskovalci in kustosi.

V času razstave se bodo zvrstile različne prireditve, katerih namen je ozavestiti javnost in preusmeriti pogled: zvrstili se bodo performansi (Flatz: 19. 11., Jaša: 10. 12.), predavanja (Simon Bryceson: 27. 11.) in okrogle mize (Civilna iniciativa Koroške: 24. 11.). Ob torkih zvečer bodo na sporedu umetniški videi in projekcije filmov.

Kaj umetnosti preostane danes: art market, katerega kralj Hirst se zdi nepremagljiv, a vendar se tovrstna umetnost razteza do banalnih produktov človekove sprevrženosti; umetnost kot šok, kot reakcija na vsesplošno estetizacijo vsakdana, kjer je že vsak sesalec za prah lahko skulptura, torej grdo kot nasprotje lepega, kot opozorilo ali izhod v sili. Zadnja, najradikalnejša

izvedba pa je seveda neumetnost, nedejavnost, torej popolnoma moralna drža, Platon in Duchamp skupaj, ki pa je kot taka seveda nemogoča: kako obstajati kot negacija samega sebe - Velázquezova dilema.

V luči zadnje krize, imenovane ekonomska kriza, je zopet postalo jasno, kako histeričen je današnji svet. Histerija je duševno stanje, ko se nekdo s to motnjo prehitro navduši nad nečem in je še hitreje razočaran potem. Dogodki si sledijo z neverjetno naglico. Ali je ta naglica res posledica medijskega pohlepa po večji prodaji: olimpijske igre in vojna v Osetiji, Abhaziji in Čečeniji, permanentna kriza na Bližnjem vzhodu, vojna v Iraku, Afganistanu, Pakistanu, volitve pri nas, v Avstriji, predvolilna kampanja v ZDA.

Kje je v tem svetu mesto posameznika? Kje so meje med javnim in zasebnim? Na nek način se nas te stvari ne tičejo, kot da je ves spektakel le navidezen, kot da služi zares le medijskemu pohlepu. A vendar se zavedamo tega histeričnega stanja sveta. Mogoče lahko na te dileme odgovori umetnost. Seveda tudi umetnost ni imuna na stanje družbe, saj le analizira in diagnosticira veljavne norme. Zato se seveda na različne načine spoprijema z analizo in pogosto so njene diagnoze zapisane v obliki izjav, nekakšne gmote, sestavljanke ali sezname različnih stvari, ki niso ni le medij, temveč tudi sporočilo samo po sebi. Da to pokažemo in razširimo polje razmišljanja smo k sodelovanju povabili likovne umetnike, ki imajo dolgoletne izkušnje na tem področju. Prav tako smo polje diagnosticiranja razširili tudi na druge ne umetniške teritorije: politična esejistika, civilna iniciativa, glasba, gledališče ...

Umetniki, ki sodelujejo na razstavi Nujen diskurz o histeriji:

Vikor Bernik (1971) Humans From Earth - In/different Light (Construction Of An Object) / Zemljani – v drugačni luči (konstrukcija objekta)

Bernik bo s pomočjo različnih naprav od pc-ja, dvd-ja, faxes, predstavil poplavo podob, ki smo ji priča danes. S pomočjo različnih naprav bo opozoril na histerično dogajanje v svetu, ki ga oblikujejo različni mediji.

Vesna Bukovec (1977) bo predstavila video delo o olimpijskih igrah v Pekingu: **Cena spektakla / The Price of a Spectacle..** Na dveh zaslonih bomo spremljali posnete športne dogodke, v primerjavi z njeno interpretacijo masovnih športnih prireditvev. Odvrčanje pozornosti je eden pomembnih aspektov sodobne družne: velike prireditve skozi umetnikove oči.

Timm Ulrichs (1940) bo z Ursulo Neugebauer raziskoval mejo med zasebnim javnim.

Flatz (1952) bo predstavil foto serijo **Teror**. Na teror in na z njim povezan strah bo opozarjal z avtoportreti. Flatz eksperimentira z lastnim telesom in opozarja na industrijo lepote.

Metka Zupanič (1977) razume umetniško delo kot proces posredovanja, izmenjave in sodelovanja. **Im-press Me** raziskuje vmesne prostore in odnose med ljudmi. Tokrat bo predstavila raziskavo sodobne slovenske medijske pokritosti likovnih umetnikov, njihove samopromocije in s tem povezane uspešnosti – stanja, ki je v nasprotju z dejanskim poslanstvom umetnika.

Jaša (1978) bo postavil instalacijo, s katero bo na poseben kaotičen način opozoril na sodoben svet, prenatrpan s podobami in dogodki.

Mukul Deora bo z instalacijo **Izhlapevanje spomina XXX** opozarjal na potrošniški moment sodobne družbe, kjer je permanentno trošenje eksistencialni imperativ.

Pino Poggi (1939) bo z instalacijo **Meduza** opozoril na sodobno medijsko realnost, ki jo oblikuje televizija. S pomočjo tragične mitološke junakinje Meduze bo potegnil lok prek (zaokrožil v celoto, zaobjel ...) evropske zgodovine in vizualno povezal izvor kulture, ki se sedaj razblinja na tv ekranu.

Julie Upmeyer bo z umetniško senzibilnostjo dokumentirala proces, obraze in umetniška dela v nastajanju ter tako ponudila obiskovalcem svoje videnje Nujnega diskurza o histeriji.

Tanja Vujinović (1973) bo instalacijo **Oscilox. Diskretni dogodki na hrupnih področjih**. postavila v tako imenovani info točki na Glavnem trgu v Slovenj Gradcu. Na ta način bo razstava stopila naravnost med ljudi in opozorila na sodobno potrošnja hrupa.

Tadej Pogačar (1960) bo s postavitvijo **Zgodbe 2 mest** ponazoril lokalno problematiko permanentnega trenja med Slovenj Gradcem in Ravnami na Koroškem.

Polona Tratnik bo na predavanju, 4. 12., predstavila novejša dogajanja na področju bio umetnosti.

Dr. Horowitz (1975) bo spremljal celotno razstavo kot uradni vizualizator.

Eseje bodo prispevali: **Caroline Kihato, Ursula Sladek, Špela Spanžel, Simon Bryceson, Marko Košan** in **Peter Kirstein**.

Necessary Discourse on Hysteria bo edina razstava v Sloveniji te vrste.

Premierno bodo razstavljeni dela narejena posebej za to razstavo, ki bodo ustvarila kuliso za naše nadaljnje posege. Kreativni potencial naše družbe smo povabili, da reagira na izjavo: »Zdi se, da zahodni svet trpi za histerijo - patologija, ki dopušča učinkovito vplivanje na oblikovanje mnenja in posledično razkrajja zavest posameznika in celotne družbe, v kateri živimo. Poiščimo način, s katerim bomo reaktivirali našo zavest.« Vabljeni ste, da na to izjavo reagirate tudi vi.

»Histerija je pojem, ki ga običajno povezujemo z individualnim vedenjem, mogoče pa ga je prepoznati tudi v različnih družbenih segmentih. Konec 19. stoletja je bilo moderno "imeti histerijo", kar danes sociologi in antropologi opisujejo kot etnično motnjo. V 20. stoletju se je histerijo povezovalo kot izrazito individualni pojav. 21. stoletje pa je čas, v katerem je mogoče govoriti o histeričnem odzivanju na različnih področjih družbenega življenja.« Gorazd V. Mrevlje

Z Necessary Discourse on Hysteria bomo postavili diagnozo sodobne družbe. S pomočjo umetnikov in znanstvenikov, publicistov in drugih sodelujočih bomo poskušali diagnosticirati bolezni, ki tarejo sodobni svet. Zato smo sodelavce povabili, da reagirajo na pojave kot so teror, genetski inženiring, potrošniška družba, izolacija, množični mediji, moč medijev, profiliranje, velike prireditve, identiteta, zasebnost, potrošnja hrupa, sladko življenje in ideologija. To je le nekaj tem, mogoče danes najbolj perečih, ki jih bomo skupaj opisali in raziskali.

V naslednji fazi, torej na naslednjem diskurzu, se bomo lotili posameznih bolezni družbe in jih s pomočjo sodobne umetnosti poskušali ozdraviti. Seveda naše zdravljenje ne bo tako agresivno, kot ga pozna današnja medicina. Ne, s pomočjo senzibiliziranih umetnikov in javnosti bomo definirali posamezne pojave in jih tako, da jih bomo izpostavili dnevni svetlobi, tudi sanirali.

Razstava Necessary Discourse on Hysteria je v tem pogledu čisti eksperiment bazične znanosti. Ne gre le za sodobno likovno umetnost, ki je že nekaj časa odrinjena na rob, kadar želi storiti tudi kaj več kot le ugajati, gre celo za sodobna umetniška dela ustvarjena posebej za to razstavo. Z vsakim umetnikom posebej smo preizkusili in dopolnili njegove poglede in ideje, skupaj izrisali in izostrili njegov fokus in se tako sedaj, upam, uspeli dogovoriti o končnem izgledu razstave.

Necessary Discourse on Hysteria je razstava, s katero želimo spremeniti in oživiti razstavno dejavnost galerij in muzejev. Muzej kot prostor, kamor obiskovalci redko zaidejo, kamor zahajajo poznavalci ob otvoritvah, želimo preoblikovati in

dopolniti. Zato bomo razstavo odprli, ko bo galerija prazna, ko se bodo dela šele začela postavljati in bo odprta v času postavitve. To je pomembno zato, ker bodo umetniki prvi teden v galeriji živeli in delali in bodo, ne samo inspirirali drug drugega, temveč bodo pripravljene na pogovore z obiskovalci in za komentarje svojih del.

Obiskovalci bodo lahko posredovali svoja mnenja na argumente, o katerih govorijo umetniki s svojimi deli: masovne informacije, super šovi, sladko življenje, moč medijev, profiliranje, grožnja terorja, potrošniška družba/izolacija, ideologija, potrošnja zvoka, genetski inženiring/identiteta. Vse to bo kasneje natisnjeno v spremljajoči dokumentaciji, na DVD-ju in na objektih izdanih v omejeni nakladi.

Na razstavi sodelujejo: **Viktor Bernik (SLO), Vesna Bukovec (SLO), Mukul Deora (India), Flatz (A/D), Jaša (SLO), Pino Poggi (I), Timm Ulrichs (D) & Ursula Neugebauer (D), Julie Upmeyer (Turčija/USA), Tanja Vujinović (SLO), Metka Zupanič (SLO); posebni gostje: Ciril Horjak (SLO), Polona Tratnik (SLO), Tadej Pogačar (SLO) in teoretiki: Simon Bryceson (GB), Dr. Peter N. Kirstein (USA), Caroline Kihato (RSA), Ursula Sladek (D), Špela Spanžel (SLO), Marko Košan (SLO).**

Z razstavo Nujen diskurz: Histerija želimo aktivirati ustvarjalni potencial umetnikov in drugih raziskovalcev sodobne družbe. Proces bomo iniciirali z otvoritvijo v ponedeljek, 10. novembra, na kateri bomo predstavili sodelujoče umetnike. V prvem tednu razstave, to je do 17. novembra, ko bo na sporedu nova otvoritev, bodo umetniki izdelovali svoja dela v galeriji in situ. V tem času bo galerija odprta za obiskovalce, tako bo omogočena neposredna komunikacija med umetniki in obiskovalci. Razstava je zamišljena kot prostor, v katerem bo gledalec povabljen, da reagira na razstavljena dela z risanjem, pisanjem, avdio in video posnetki itn. Ta proces bomo dokumentirali posebej. Zbrano gradivo v obliki zapisov, fotografij, avdio in video posnetkov bomo predstavili v posebni publikaciji, ki bo izšla ob koncu razstave.

Pomembno je predstaviti različne poglede na svet v današnjem času, zato smo se odločili, da razstava Nujen diskurz: histerija poteka na več nivojih. Prvi je umetniški – predstavljena bodo tako sodobna umetniška dela kot tudi starejša. Povabljeni umetniki pripadajo dvema generacijama. Na ta način želimo vzpostaviti komunikacijo tudi na umetnostnozgodovinskem nivoju in predstaviti razvoj socialno obarvane konceptualne umetnosti od tretje četrtine 20. stoletja naprej. Drugi nivo je teoretični – k sodelovanju smo povabili različne znanstvenike z različnih področij, ki bodo predstavili svoje poglede na aktualne probleme v svetu, združene v pojmu histerija. Kritiki, znanstveniki, politiki ne bodo samo opisovali razstavljenih umetniških del, temveč bodo s svojimi prispevki predstavili lastne poglede na histerijo sodobnega sveta.

V času trajanja razstave se bo zvrstila vrsta predavanj, simpozijev, vodstev, akcij in performansov. Na ta način želimo vzpostaviti komunikacijo med umetniki, obiskovalci, kritiki in znanstveniki, povezati različne skupine in nenazadnje ustvariti nujen družbeni diskurz.

Nujen diskurz o histeriji je poskus oživljanja muzejev in galerij, poskus drugačne ponazoritve sodobne likovne umetnosti, ki se spoprijema s komentarji sodobnega sveta.